

הלכות כלים פרק יב

א. כלי עץ וכלי עור וכלי עצם שנשברו, טהרו מטמאתן. חזר ועשה כלי משבריהן, או שקבץ את שבריהן ועשה מהן כלים אחרים הרי אלו כשאר הכלים הטהורים שלא נטמאו מקדם, שהן מקבלין טמאה מכאן ולהבא.

ב. וכן כלי מתכות שנשברו אחר שננטמאו, טהרו. התיכן, וחזר ועשה מהן כלים אחרים חזרו לטמאתן הישנה; ואין לכלי מתכות טהרה גמורה, עד שיטבילם במקוה כשהן שלמים או ישארו שבורים. וחזרת כלי מתכות לטמאתן הישנה, מדברי סופרים.

ג. ומפני מה גזרו על כלי מתכות שיחזרו לטמאה הישנה: גזרה שמה יטמא לו כלי, וייתכו ויעשה ממנו כלי אחר בו ביום: ואם תאמר שהוא טהור כדין תורה, יבוא ויאמר השבירה מטהרת והטבילה מטהרת; כשם שאם נשבר והתיכו ועשה ממנו כלי כשהיה, הרי הוא טהור בו ביום כך אם הטבילו, אף על פי שהוא כשהיה הרי הוא טהור בו ביום. ויבואו לומר שאין הכלים צריכין הערב שמש; מפני חשש זה, גזרו עליהם טמאה.

ד. אחד כלי שננטמא במת, או בשאר הטמאות אם התיכו חזר לטמאתו הישנה, עד שיטבל. נטמא במת, והזה עליו בשלישי, ואחר כך התיכו ועשהו כלי אחר, והזה עליו בשביעי, והטבילו הרי זה טמא, ואין הזה שקדם התך מצטרפת להזה שאחר התך; ואין לו טהרה, עד שיזה עליו שלישי ושביעי ויטביל כשהוא כלי קדם שבירה, או יזה עליו שלישי ושביעי ויטביל אחר שיתיכו.

ה. ברזל טמא שבללו עם ברזל טהור אם רב מן הטמא, טמא; ואם רב מן הטהור, טהור; מחצה למחצה, טמא. וכן טיט שבללו בגללים, וצרף הכל בכבשן, ועשהו כלי אם רב מן הטיט הרי זה מקבל טמאה, מפני שהוא כלי חרס; ואם רב מן הגללים, אינו מקבל טמאה.

ו. כלי מתכות הטהורין שאנכן באנך טמא, טמאין; אבל העושה כלים מן האנך הטמא, הרי הן טהורין. קרדם שעשהו מן הברזל הטהור, ועשה עשפו מן הטמא הרי זה טמא; עשה עשפו מן הטהור, והקרדם מן הטמא הרי זה טהור: שהכל הולך אחר העושה מלאכה. קרדם טהור שחסמו בברזל טמא, טהור.

ז. קתון שעשהו מן הטמא, ושוליו מן הטהור טהור; עשהו מן הטהור, ושוליו מן הטמא טמא: הכל הולך אחר המקבל, והעושה מלאכה.

ח. כלי מתכת שננטמא בטמאה שהיא מדברי סופרים, כגון שננטמא בעבודה זרה וכיוצא בה, ונשבר, והתיכו וחזר ועשה ממנו כלי אחר הרי זה ספק אם חזר לטמאתו הישנה, או לא חזר.

ט. כלי זכוכית שננטמאו ונשברו, טהרו בכל הכלים. ואפלו חזר והתיכן, ועשה מהן כלי אחר אינן חוזרין לטמאה ישנה: לפי

שְׁעִיקָר טַמְאָתָן מִדְּבָרֵי סוּפְרִים כְּמוֹ שְׂבָאֲרָנוּ, לֹא גָזְרוּ עָלֶיהָ
בְּטַמְאָה יִשְׁנָה.

י. וְכֵן כָּלִי זְכוּכִית שֶׁנִּשְׁבְּרוּ אָף עַל פִּי שֶׁשִּׁבְּרִיהֶן כָּלִים וְרֵאוּיִין
לְתַשְׁמִישׁ, הוֹאִיל וְהֵן שִׁירֵי כָלִים, אֵינָן מְקַבְּלִין טַמְאָה, לְפִי
שְׂאִינָן דּוּמִין לְכָלִי חָרָס. כִּיצַד: קֶעְרָה שֶׁלְזְכוּכִית שֶׁנִּשְׁבְּרָה,
וְהִתְקִין שׁוּלְיָהּ לְתַשְׁמִישׁ אֵין הַשּׁוּלִים מְקַבְּלִין טַמְאָה, אָף עַל
פִּי שֶׁהֵן כֶּקְעָרָה. וְאִם קָרְסָם אֶת מְקוֹם הַשֶּׁבֶר, וְשָׁפוּ בְּשׁוּפִין הָרִי
זֶה מְקַבֵּל טַמְאָה. וְכֵן כָּל כִּיּוֹצָא בְּזֶה.

יא. צְלוּחִית קְטָנָה הַנִּטְלָת בְּיַד אַחַת, שֶׁנִּטַּל פִּיהָ מְקַבֵּלֶת טַמְאָה,
מִפְּנֵי שְׂאִין מְכַנִּיסִין הַיָּד לְתוֹכָהּ אֲלֹא יוֹצֵק מִמֶּנָּה; אֲבָל גְּדוּלָּה
הַנִּטְלָת בְּשְׁתֵּי יָדִים, שֶׁנִּטַּל פִּיהָ טְהוֹרָה, מִפְּנֵי שֶׁהִיא חוֹבֶלֶת בְּיַד
בְּשַׁעָה שֶׁמְכַנִּיס יָדוֹ לְתוֹכָהּ.

יב. וְכֵן צְלוּחִית שֶׁלְּפִלְטוֹן אָף עַל פִּי שֶׁהִיא קְטָנָה אִם נִטַּל
פִּיהָ, טְהוֹרָה: מִפְּנֵי שֶׁחוֹבֶלֶת בְּאַצְבָּעוֹ, בְּשַׁעָה שֶׁמוֹצִיא הַבֶּשֶׂם
מִתּוֹכָהּ. לְגִינִים הַגְּדוּלִים שֶׁנִּטַּל פִּיהֶן עַדִּין הֵן כָּלִים, מִפְּנֵי
שֶׁהוּא מִתְקִינָם לְכַבָּשִׁים.

יג. כּוֹס שֶׁנִּפְגַּם רַבּוֹ, טְהוֹר; נִפְגַּם בּוֹ שְׁלִישׁ הַקּוֹפּוֹ בְּרַב גְּבָהוּ,
טְהוֹר. נִקֵּב וּסְתָמוֹ, בֵּין בַּעֲבֹץ בֵּין בְּזַפֵּת טְהוֹר. וְהַכּוֹס וְהַצְלוּחִית
שֶׁנִּקְבּוּ, בֵּין מְלַמְעָלָה בֵּין מְלַמְטָה טְהוֹרִין. הַתְּמַחוּי וְהַקְעָרָה
שֶׁנִּקְבּוּ מְלַמְעָלָה, טַמְאִין; מְלַמְטָה, טְהוֹרִין. נִסְדָּקוּ אִם יְכוּלִין
לְקַבֵּל אֶת הַחֲמִין כְּצוּנָן, טַמְאִין; וְאִם לֹאוּ, טְהוֹרִין. הַכּוֹסוֹת
הַחֲתוּכִין אָף עַל פִּי שֶׁשִּׁפְתוֹתֶיהֶן סוּרְטִין אֶת הַפֶּה, מְקַבְּלִין
טַמְאָה.

יד. הָאֶפְרָכֶס שֶׁלְזְכוּכִית טְהוֹר, שֶׁהָרִי הוּא כְּמוֹ מַחֵץ שְׂאִינוֹ
מְקַבֵּל. זְכוּכִית שֶׁעוֹשִׂין אוֹתָהּ לְמִרְאָה טְהוֹרָה, אָף עַל פִּי שֶׁהִיא
מְקַבֵּלֶת: לְפִי שֶׁלֹא נַעֲשֶׂת לְקַבְּלָהּ. הַתְּרוּד שֶׁלְזְכוּכִית שֶׁהוּא
מְקַבֵּל אָף עַל פִּי שֶׁשִּׁשְׁמַנִּיחוֹ עַל הַשִּׁלְחָן, נִהַפֵּךְ עַל צִדּוֹ וְאִינוֹ
מְקַבֵּל הָרִי זֶה מְקַבֵּל טַמְאָה.

טו. הַתְּמַחוּי שֶׁלְזְכוּכִית שֶׁעָשָׂהּ מִרְאָה, מְקַבֵּל טַמְאָה; וְאִם
מִתְחַלָּה עָשָׂהּ לְמִרְאָה, כְּדִי שִׁיְהִיו דְּבָרִים שֶׁמִּנִּיחִין בּוֹ נִרְאִין
מֵאַחֲרָיו הָרִי זֶה טְהוֹר. וְכָל כָּלִי זְכוּכִית אֵין מְקַבְּלִין טַמְאָה, עַד
שֶׁתִּגְמַר מְלֹאכְתּוֹ בְּכָל הַכָּלִים.

הַלְבוֹת כָּלִים פֶּרֶק יג

א. כָּבֵר בְּאֲרָנוֹ בְּכֶמֶה מְקוֹמוֹת שְׂאִין כָּלִי חָרָס מִטַּמְאָה אֲלֹא
מֵאוּירוֹ, אוֹ בְּהֶסֶט הַזֵּב. וְשָׂאֵר כָּל הַכָּלִים שֶׁנִּגְעָה בָּהֶן הַטַּמְאָה,
נִטְמָאוּ; וְאִם נִכְנְסָה טַמְאָה לְאוּירָן, וְלֹא נִגְעָה בָּהֶן הָרִי הֵן
טְהוֹרִין. נִמְצָא הַטַּמְאָה בְּכָלִי חָרָס, טְהוֹר בְּכָל הַכָּלִים; וְהַטַּמְאָה
בְּכָל הַכָּלִים, טְהוֹר בְּכָלִי חָרָס.

ב. וּמִנִּין שְׂאִין כָּלִי חָרָס מִטַּמְאָה אֲלֹא מֵאוּירוֹ: שֶׁנֶּאֱמַר "וְכָל־
כָּלִי־חָרֵשׁ אֲשֶׁר־יִפֹּל מֵהֶם, אֶל־תּוֹכוֹ" (ויקרא יא, לג) מִתּוֹכוֹ הוּא
מִטַּמְאָה, וְאִינוֹ מִטַּמְאָה מֵאַחֲרָיו. וְכִשֵּׁם שֶׁמִּטַּמְאָה מֵאוּירוֹ, כֵּן
מִטַּמְאָה אֲכָלִין וּמִשְׁקִין מֵאוּירוֹ.

ג. כִּיצַד: כָּלִי חָרָס שֶׁנִּטְמָא, וְנִכְנְסוּ אֲכָלִין וּמִשְׁקִין לְאוּירוֹ אָף

על פי שלא נגעו בו הרי אלו טמאין, שנאמר "כל אשר בתוכו יטמא" (ויקרא יא, לג). אבל שאר הכלים הטמאין אינן מטמאין אכלין ומשקין, עד שיגעו בהן.

ד. אין כלי חרס מטמא פלים מאוירו, בין כלי חרס בין שאר פלים. פיצד: כלי חרס גדול שהיו פלים בתוכו, ונכנסה טמאה באוירו הוא טמא, וכל הכלים שבתוכו טהורין.

ה. היו משקין בכלים שבתוכו נטמאו המשקין מאוירו, וחזרין ומטמאין את הכלים; והרי זה אומר מטמאין לא טמאונן, ואתה טמאתני.

ו. כלי חרס שנגעו משקין טמאין באחוריו בלבד, נטמאו אחוריו כשאר כל הכלים. במה דברים אמורים, בשהיה לו תוך; אבל אם אין לו תוך, ונגעו בו משקין טמאין הרי זה טהור: שכל שאין לו תוך בכלי חרס, אין אחוריו מטמאין במשקין.

ז. נגעו אכלין או משקין באחורי כלי חרס הטמא, הרי אלו טמאין. ואחד כלי חרס ואחד כל הכלים, בדבר זה: שכל הכלים הטמאין שנגעו אכלין או משקין בהן, בין מתוכן בין מאחוריהן נטמאו.

ח. אחד כלי חרס שנכנסה טמאה לאוירו, או שכפהו על הטמאה המנחת על הארץ ונעשה אהל עליה שהרי הטמאה בתוכו. מפי השמועה למדו שזה שנאמר "אל-תוכו" (ויקרא יא, לג), לרבות את האהלים.

ט. גמה שהיה השרץ מנח בתוכה, וכפה כלי חרס על הגמה לא נטמא: שנאמר "אשר-יפל מהם, אל-תוכו" (ויקרא יא, לג), עד שתכנס עצמה שלטמאה בתוכו. לפיכך השרץ הנמצא למטה מנחשתו שלתנור, שהיא קרקעיתו התנור טהור: שאני אומר חי נפל, ועכשו מת בתוך גמה זו.

י. וכן אם נמצאת מחט או טבעת למטה מנחשתו שלתנור אף על פי שכל הכלים הנמצאים טמאים כמו שבארנו, הרי התנור טהור: שאני אומר שם היו, עד שלא בא התנור; והתנור נבנה עליהן, ולא נפלו לתוכו. נמצאו בדשן הרי התנור טמא, שאין לו במה יתלה.

יא. נמצאו מנחשתו שלתנור, נראין אבל אינן יוצאין לאוירו אם אופה את הבצק, והוא נוגע בהן נטמא התנור, כאלו היו בתוך אוירו; ואם לאו התנור טהור, כאלו הן למטה מנחשתו. באיזה בצק אמרו, בבצק הבינוני שאינו רך ביותר ולא קשה.

יב. השרץ שנמצא בעין שלתנור, בעין שלפירה, בעין שלכפח אם נמצא מן השפה הפנימית ולחוץ, טהור; וכן אם נמצא באויר העין, טהור: שהרי לא נכנס לאויר התנור או הפירה או הכפח, אלא תחת עבי דפנותיהן הוא תלוי. ואפלו היה שם כזית מן המת טהורין, אלא אם כן היה בעבי העין פותח טפח: שהרי מביא את הטמאה לאויר התנור, כמו שנתבאר בענין טמאת מת.

יג. נמצא השרץ במקום הנחת העצים, מן השפה הפנימית ולחוץ טהור. נמצא במקום ישיבת הבלין, במקום ישיבת הצבע, במקום ישיבת שולקי זיתים הכל טהור. אין התנור ולא הפירה

ולא שאר מקומות היקוד מטמאין, אלא אם נמצאת הטמאה
מן הסתומה ולפנים.

יד. כלי חרס ששותין בו בעלי בתים המים, שבאמצעו כמו
רשת שלחרס, ושפתו מלמעלה מן הרשת כמו מסרק, וזה הוא
הנקרא צרצור אם נכנסה הטמאה לאויר המסרק למעלה מן
הרשת נטמא כלו, שזה הוא תוכו שלכלי זה.

טו. כלי חרס שהיה לו שלוש שפיות זו לפנים מזו, היתה
הפנימית עודפת, ונכנסה טמאה לאויר הפנימית כל האכלין
והמשקין שבאויר שבין השפה הפנימית ובין האמצעית
והאכלין והמשקין שבין האמצעית ובין החיצונה, טהורין.
היתה האמצעית עודפת, ונטמא אוירה ממנה ולפנים, טמא;
וממנה ולחוץ, טהור. היתה החיצונה עודפת, ונטמא אוירה
הכל טמא. היו שוות כל שננטמא אוירה, טמאה; והשאר טהור.

טז. לפסין זו בתוך זו, ושפתותיהן שוות, והשרץ בעליונה או
בתחתונה זו שיש בה השרץ, טמאה; ושאר הלפסין, טהורין:
הן וכל האכלין שבהן. היה כל לפס מהן נקובה בכונס משקה,
והשרץ בעליונה כל האכלין והמשקין שבכל הלפסין טמאים,
שהרי הטמאה באויר כלן כמו שיתבאר.

יז. היה השרץ בתחתונה היא טמאה, וכלן טהורות: שהרי לא
נכנס השרץ לאויר העליונות; ואין שפת התחתונה עודפת, כדי
לטמא כל האכלין והמשקין שבתוכה.

יח. היה השרץ בעליונה, והיתה שפת התחתונה עודפת העליונה
טמאה, שהשרץ בתוכה; וכן התחתונה מפני ששפתה עודפת,
הרי השרץ באוירה. ושאר הלפסין שבתוך התחתונה טהורין,
שאין כלי חרס מטמא כלים שבתוכו. ואם היה ביניהן משקה
טופח כל שיש בה משקה טופח, טמאה: שמשקה מטמא
מאויר התחתונה העודפת, וחוזר ומטמא את הלפס.

יט. טבלה שלחרס שהיו קערות דבוקין בה בתחלת מעשיה,
והרי הכל כלי אחד, ונטמאת אחת מן הקערות לא נטמאו
כלן. ואם היה לטבלה דפן עודף, שנמצאו כל הקערות בתוכו,
ונטמאת אחת מהן נטמאו כלן. וכן הדין בבית התבלין שלחרס,
וקלמרין המתאימות.

כ. פיוצא בו, בית התבלין שלעץ שננטמא אחד מביתיו במשקין
לא נטמאו שאר הבתים. ואם יש לו דפן עודף, שנמצאו כל
הבתים בתוכו, ונטמא אחד מביתיו במשקין נטמאו כלן: שהכל
בכלי אחד; וכלי שננטמא תוכו במשקין, נטמא כלו.

כא. היו בתיו קבועין במסמר, הרי אלו חבור זה לזה לטמאה
ולהזיה. היו תקועין בלבד הרי אלו חבור לטמאה, ואינן חבור
להזיה. ואם היו בתיו נטלין ונתנין אינן חבור, לא לטמאה ולא
להזיה.

הלכות כלים פירק יד

א. כל המציל בצמיד פתיל באהל המת, מציל בצמיד פתיל
באויר כלי חרס: אם הציל במת החמור, דין הוא שיציל בכלי

חֶרֶס הַקֵּל. וְכָל שְׂאִינוֹ מִצִּיל בְּאֶהֱל הַמֶּת, אִינוֹ מִצִּיל בְּאֹוִיר כָּלִי חֶרֶס. וְכֶשֶׁם שְׂאִין צָמִיד פְּתִיל לְטַמְאָה בְּאֶהֱל הַמֶּת, כֵּן אִין צָמִיד פְּתִיל לְטַמְאָה בְּאֹוִיר כָּלִי חֶרֶס.

ב. כִּיצַד: קִדְרָה שֶׁהִיתָה מְלֵאָה אֲכָלִין וּמִשְׁקִין, וּמִקַּפֶּת צָמִיד פְּתִיל, וּנְתוּנָה בְּתַנּוּר הַטָּמֵא הָרִי הַקִּדְרָה וְכָל מָה שֶׁבְּתוֹכָהּ טְהוֹרִין.

ג. הִיָּה הַשְּׂרֵץ אוֹ מִשְׁקִין טָמְאִין בְּתוֹכָהּ, וּמִקַּפֶּת צָמִיד פְּתִיל, וּנְתוּנָה בְּאֹוִיר הַתַּנּוּר נְטָמֵא הַתַּנּוּר. וְכֵן כָּל כִּיּוֹצֵא בָּזֶה.

ד. טִבַּעַת טַמְאָה שֶׁהִיתָה מְבַלְעַת בְּתוֹךְ הַלְבָנָה, אוֹ מַחֲט טַמְאָה שֶׁהִיתָה מְבַלְעַת בְּתוֹךְ הָעֵץ, וְנִפְּלוּ לְאֹוִיר כָּלִי חֶרֶס נְטָמֵא: אָף עַל פִּי שְׂאֵם נִגַּע כֹּכַר תְּרוּמָה בְּעֵץ זֶה, אוֹ בַלְבָנָה זֶה טְהוֹר; הָרִי הֵן מְטַמְאִין כָּלִי חֶרֶס מֵאֹוִירוֹ.

ה. תִּרְנַגּוּל שֶׁבִּלַּע שְׂרֵץ אוֹ בֶּשֶׂר מֵת, וְנִפְּלָ לְאֹוִיר הַתַּנּוּר הָרִי זֶה טְהוֹר; וְאִם מֵת שֵׁם הַתִּרְנַגּוּל, נְטָמֵא הַתַּנּוּר: שֶׁהַבְּלוּעִין בְּחִי מִצִּילִין מִיד כָּלִי חֶרֶס, כְּדֶרֶךְ שֶׁמִּצִּילִין בְּאֶהֱל הַמֶּת.

ו. דְּבָרִים שֶׁבְּתוֹךְ הַפֶּה אוֹ בְּתוֹךְ הַקֶּמֶטִין, אִינָן כְּבֻלּוּעִין. כִּיצַד: אָדָם שֶׁהָיוּ מִשְׁקִין טָמְאִין בְּתוֹךְ פִּיו, וְהַכְּנִיס רֹאשׁוֹ לְאֹוִיר כָּלִי חֶרֶס טַמְאָהוּ. וְכֵן טְהוֹר שֶׁהָיוּ אֲכָלִין וּמִשְׁקִין לְתוֹךְ פִּיו, וְהַכְּנִיס רֹאשׁוֹ לְאֹוִיר תַּנּוּר טָמֵא נְטָמֵאוֹ אֲכָלִין שֶׁבִּפּוֹ. הִיָּה לוֹ בְּתוֹךְ קֶמֶטוֹ כַּעֲדָשָׁה מִן הַשְּׂרֵץ, וְהַכְּנִיסוֹ לְאֹוִיר הַתַּנּוּר נְטָמֵא הַתַּנּוּר, אָף עַל פִּי שֶׁהַטַּמְאָה בְּתוֹךְ הַקֶּמֶט. סְפּוּג שֶׁבִּלַּע מִשְׁקִין טָמְאִין אָף עַל פִּי שֶׁהוּא נָגוּב מִבַּחוּץ אִם נָפַל לְאֹוִיר כָּלִי חֶרֶס טַמְאָהוּ, שְׁסוּף מִשְׁקָה לְצֵאתוֹ. וְכֵן חֲתֻכָּה שְׁלֵלֶפֶת, וְשִׁלְגָמִי.

ז. חֶרֶסִים שֶׁנִּשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן מִשְׁקִין טָמְאִין, וְנִגְבּוּ, וְנִפְּלוּ לְאֹוִיר כָּלִי חֶרֶס לֹא טַמְאָהוּ. נִפְּלוּ לְתַנּוּר, וְהִסֵּק נְטָמֵא, שְׁסוּף מִשְׁקִין לְצֵאתוֹ.

ח. בִּמָּה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּמִשְׁקִין קָלִין; אֲבָל אִם נִבְלָעוּ בָּהֶן מִשְׁקִין חֲמוּרִין, כְּגוֹן דָּם הַנִּדָּה וְיָמִימִי רִגְלִיָּה אִם הָיוּ יְכוּלִין לְצֵאתוֹ, וְהַקֶּפִיד עָלָיו שֶׁיֵּצֵא הָרִי זֶה מִטָּמֵא הַתַּנּוּר, אָף עַל פִּי שֶׁלֹא הִסֵּק; וְאִם אִין מִקְפִיד עָלָיו אִינוֹ מְטַמֵּא, עַד שֶׁיִּסָּק וַיֵּצֵא הַמִּשְׁקָה.

ט. וְכֵן בְּגִפֶּת חֲדָשָׁה הַבָּאָה מִמִּשְׁקִין טָמְאִין, שֶׁהִסֵּק בָּהּ הַתַּנּוּר נְטָמֵא, שְׁסוּף מִשְׁקָה לְצֵאתוֹ; אֲבָל בִּישְׁנָה, טְהוֹר. אִיזוֹ הִיא יִשְׁנָה, לְאַחַר שְׁנַיִם עָשָׂר חֲדָשׁ. וְאִם יָדוּעַ שִׁיּוֹצֵא מִמֶּנָּה מִשְׁקָה בְּשַׁעַת הַסֵּק אִפְּלוּ לְאַחַר שְׁלוֹשׁ שָׁנִים, נְטָמֵא הַתַּנּוּר כִּשְׁיִסָּק.

י. כָּלִי חֶרֶס שֶׁחֲלָקוֹ בְּמַחְצָה מִשְׁפָּתוֹ עַד קִרְקָעִיתוֹ, וְנִכְנָסָה טַמְאָה בְּאֹוִיר אֶחָד מִשְׁנֵי הַחֲלָקִים נְטָמֵא הַכָּלִי כָּלוּ: לְפִי שְׂאִין דֶּרֶךְ בְּנֵי אָדָם לְחֲלֹק כָּלִי חֶרֶס, כְּדֶרֶךְ שֶׁחֲלָקִין הָאֱהָלִים. לְפִיכֶן תַּנּוּר שֶׁחֲצָצוּ בְּנִסְרִים אוֹ בִירִיעוֹת, וְנִמְצָא הַשְּׂרֵץ בְּמָקוֹם אֶחָד הַכָּל טָמֵא.

יא. כָּלִי שֶׁהִיתָה טַמְאָה בְּתוֹכוֹ, וְהַכְּנִיס הַכָּלִי לְאֹוִיר כָּלִי חֶרֶס, וּשְׁפַת הַכָּלִי הַטָּמֵא חוּץ לְכָלִי חֶרֶס אָף עַל פִּי שֶׁהַטַּמְאָה מְכוֹנֶנֶת בְּתוֹךְ כָּלִי חֶרֶס, הָרִי זֶה טְהוֹר: שֶׁנֶּאֱמַר "אֲשֶׁר-יִפֹּל מֵהֶם, אֶל-תּוֹכּוֹ" (ויקרא יא, לג), לֹא לְתוֹךְ תּוֹכּוֹ.

יב. וְכֵן אִם הִיָּה כָּלִי חֶרֶס טָמֵא, וְהַכְּנִיס לְאֹוִירוֹ כָּלִי אַחֵר שֶׁיֵּשׁ

בו אכלין ומשקין, ושפת הכלי האחר חוץ לכלי חרס אף על פי שהאכלין והמשקין מכונין בתוך כלי חרס הטמא, הרי אלו טהורין: שנאמר "כל אשר בתוכו יטמא" (ויקרא יא, לג), לא שבתוך תוכו.

יג. כיצד: פורת או קפה או קדרה או חמת וכיוצא בהן שהיה השרץ בתוכה, ושלשל הקפה לאויר החבית או לאויר התנור אף על פי שהשרץ מכון בתוך אויר החבית הואיל ושפת הקפה או החמת למעלה משפת החבית או התנור, הרי אלו טהורין. ואם היה בתוך החמת או בתוך הקדרה וכיוצא בהן אכלין או משקין, ושלשל אותן לאויר התנור או החבית הטמאין הרי הן טהורין.

יד. היתה הפורת או הקפה או החמת וכיוצא בהן נקובין, אינן מצילין: אלא אם היה השרץ לתוכן, ושלשל אותן לאויר כלי חרס הטהור נטמא; ואם היו אכלין או משקין לתוכן, ושלשל אותן לאויר כלי חרס הטמא נטמאו.

טו. וכמה יהיה בנקב: אם היה בכלי שטף, במוציא זיתים. ואם היה בכלי חרס העשוי לאכלין, שעורו בזיתים; והעשוי למשקין, שעורו בכונס משקה; והעשוי לכף ולכף, מטיילין אותו לחמרו, ומשינקב כלי חרס זה בכונס משקה, אינו מציל מיד כלי חרס.

טז. סתם נקב כלי חרס בזפת אם היה השרץ בכלי זה, ושלשלו לאויר התנור הטהור נטמא: שאין הצמיד מציל על הטמאה מלטמא, כמו שבארנו.

יז. אבל אם היה בכלי זה אכלין או משקין, ושלשלו לאויר התנור הטמא הרי הן טהורין, שהרי הנקב סתום. ושאר כל הכלים שסתמן בזפת וכיוצא בו, אינו מציל מיד כלי חרס.

יח. פורת פחותה אף על פי שסתם הפחת בקש אינה מצלת מיד כלי חרס, שהרי אינה כלי. החמת והכפישה שנפחתו במוציא רמון אף על פי שבטלו מתורת כלים, הרי אלו מצילין מיד כלי חרס: והוא שיהיה הפחת למעלה משפת כלי חרס מבחוץ, ויהיה בית קבול שלהן משלשל לתוך כלי חרס.

יט. עור פשוט וכיוצא בו שהיה שוקע לאויר כלי חרס, או לאויר התנור, והשרץ בתוך העור הרי התנור טמא. ואם היה שרץ בתנור, אכלין ומשקין שבתוך העור טמאין: שאין מציל מיד כלי חרס אלא כלים שיש להן תוף, כגון הסל והקפה והחמת.

כ. כלי חרס שהיתה טמאה בתוכו, והיה כלי חרס טהור כפוי על פי הכלי הטמא, או שהיה הכלי שהטמאה דבוקה בתוכו כפוי על פי הכלי הטהור אף על פי שאויר שניהן מערב, הטמא בטמאתו והטהור בטהרתו: שהרי לא נכנסה הטמאה עצמה לאויר כלי חרס הטהור.

כא. לפיכך חבית שהיתה מלאה משקין טהורין, ונתונה למטה מנחשתו שלתנור, ונפל שרץ לתוך התנור הרי החבית והמשקין טהורין, אף על פי שאויר התנור מערב עם אויר החבית. וכן אם היתה החבית כפויה על פי התנור, ופיה לאויר התנור אפלו המשקה שבשולי החבית טהור.